

НАМ ПИШУТЬ

Вельмишановна пані Ларисо!

Ви мене так назвали «пан Валеріян» в листі, отож я дозволю собі в такій формі звернутися до Вас. Відразу хочу зазначити, що я не є професійний кінознавець, а моя творча діяльність пов'язана з театром. Але мені ніколи не була байдужою доля українського кіномистецтва. Я був свідком його ренесансу 1920-х років і його занепаду 1930-х.

В редактованому Вами журналі ч.5 /67/ 2006 вміщено статтю Віталія Юрченка «Життя і смерть Леоніда Бикова». Однак стаття страждає на недомовлення, що, на жаль, прикро спостерігати на 16-му році існування незалежної України. «Лєвова частина» статті є справа «заповіту» Л.Бикова. Виникає відразу питання, чому саме з'явився «заповіт» талановитого майстра кінематографа? Автор Юрченко зазначає, що «у Бикова були труднощі з втіленням своїх задумів. Він щось пропонував, а його пропозиції відкидалися. Іноді брутально» (стор. 34). Це досить промовисто. Воно дає ясну картину того, що його думки не сприймалися лєнінградськими партійними чиновниками з виявом яскравого шовінізму щодо українського колеги. Автор Юрченко дивується, що Биков залишив Лєнінград і виїхав в Україну на працю в кіностудії ім. О.Довженка. Дивуватися нема чому. Биков не жив там лише «хлібом єдиним», а відчував брак повної свободи для реалізації його мистецьких планів. Чи ж ситуація змінилася для Бикова з його переїздом до Києва? Навіть в гірший бік! Він зіткнувся там не тільки з партійними чиновниками з того ж стану, як в Лєнінграді, але й з їхніми прислужниками, що з наполегливістю критикували його мистецькі візії в кіномистецтві (вони, на жаль, не перевелися й зараз, сидючи на своїх насиджених місцях, що раді були б утопити українське мистецтво назавжди). Нагінки на Бикова продовжувалися включно з заборонаю його кіносценарію до фільму «Прибулець». Нема чого дивуватися, очікуючи, що, може статися щось найгірше, він і склав свій «заповіт». Остаточними висновками ситуації навколо Бикова стали свідчення сина Бикова — Леся, що дістався до Ванкуверу з Європи заходами Української Суспільної Опіки в Британській Колумбії. Лєсь Биков сказав ясно в розмовах, що для батька були створені нестерпні обставини і він загинув діяннями партійних чиновників в організованій ними автокатастрофі. Варто тут додати, що того ж 1979 року загинув і другий кінорежисер українського походження — Лариса Шепітько в організованій автокатастрофі. І навіть того ж року партійні чиновники заборонили фільм «Тема» російського кінорежисера Гліба Панфілова. Відомий раніше і передчасний кінець кінорежисера Василя Шукшина, приятеля Бикова.

В статі Юрченка подано, що Биков поповнив самогубство. Він говорить, що Биков в «Заповіті» зазначив, щоб гроші від продажу його авто пішли б на допомогу його родині, а одночасно (за Юрченком) сам нищить своє авто. Тут щось взагалі суперечить простій логіці...

Партійні чиновники в Совіцькому Союзі не любили митців, що були надто успішні в їх професійній діяльності. Точніше, вони їх ненавиділи. Вони їх нищили. Доля Леоніда Бикова в цьому відношенні є яскравий приклад.

Валеріан Рєвуцький. Ванкувер, вересень, 2006.

Анатолію Сирих — 60!

2 жовтня в Будинку кіно рідні, друзі та колеги вітали українського режисера-документаліста Анатолія Сирих із 60-річчям. Особливим подарунком для присутніх на святі гостей став прем'єрний показ нової стрічки режисера «Михайло Грицюк. Не плач за мною, Аргентино!», знятої на «Укркінохроніці» 2006 року. Перед цим було показано й першу, тонко-іронічну студентську короткометражну стрічку «Гірко!».

Родом із Росії, Анатолій Сирих є автором багатьох документальних стрічок, де персонажами є відомі, а часом, навпаки, малознані українські (й не лише українські) митці: Іван Миколайчук, Валентин Сильвестров, Григорій Гавриленко, Сергій Параджанов, Геннадій Айгі, Михайло Булгаков та ін.

«Кіноромани» та українські письменники

У видавництві «Кіно-Коло» побачила світ книжка «Кіноромани: українські письменники про улюблені фільми». Видання з'явилося як результат однойменного проекту, що проходив упродовж першої половини 2006 року в Державному центрі театрального мистецтва ім. Леся Курбаса й був ініційований Станіславом Сукненком,

керівником кіноклубу «Візуальна лабораторія». Українських письменників запрошували презентувати перед публікою свої улюблені фільми. А вже на основі їхніх виступів, а також спеціально написаних про фільм есеїв і було скомпоновано книжку (до видання додається також DVD, на якому можна також послухати виступи письменників). П'ятнадцять фільмів і п'ятнадцять «персонажів» — подружжя Дяченків, Оксана Забужко, Юрій Андрухович, Наталя Білоцерківець, Євгенія Кононенко, Марія Матіос, Марина Медникова, Лариса Денисенко, Любка Дереш, Марина Гримич, Леся Воронина, Ірен Роздобудько, Леонід Кононович, Світлана Поваляєва, Андрій Курков. Крім розповідей, до книжки ввійшли додаткові матеріали про презентовані фільми, а також короткі біографії самих письменників.

Роксолана Святло

Пішов із життя Анатолій Буковський

19 вересня 2006 року не стало Анатолія Буковського, знаного українського кінорежисера, автора багатьох кіно- й телефільмів.

Народжений 1925 року в м. Балашов Саратовської області, А.Буковський із 1942 року воював у лавах Радянської армії. Закінчивши 1958 року режисерський факультет КДІТМ ім. І. Карпенка-Карого, де-

бютував 1959 року стрічкою «Військова таємниця» на Ялтинській кіностудії.

Стрічка «Між добрими людьми» (1962) зробила режисера широковідомим у глядацьких колах. З-поміж інших робіт режисера — «Сумка, повна сердець» (1963), «Бур'ян» (1966), «Варчина земля» (1969), «Лада з країни Берендеїв» (1971), «Тут нам жити» (1972), «Небо — земля — небо» (1975), «Підпільний обком діє» (1978), «Пора літніх гроз» (1980), «Візит у Ковалівку» (1980), «Провал операції «Велика ведмедиця» (1982), «Володьчине життя» (1984), «Повернення» (1987), «Особиста зброя» (1991).

Друзі й колеги сумують із приводу втрати Майстра.

Редакція

Сценографія. Сезон 2006

З 25 жовтня по 24 листопада в Галереї мистецтв ім. Олени Замостян НаУКМА проходила виставка театральних художників «Сценографія. Сезон 2006». Автори робіт (костюмів, декорацій та реквізиту, фотографій з вистав тощо) — художники провідних київських театрів: Т. Соловійова, Л. Нагорна, М. Левитська, В. Карашевський, О. Татаринів, О. Вакарчук, І. Білецький, О. Гавриш, А. Александрович-Дочевський, О. Луньов, І. Несміянов, М. Погрібняк, Г. Іпатєва, С. Коштелянчук, Б. Фірцак, В. Баріба. Цією виставкою планується роз-